

Suomen Alkoholijuomakauppa ry:n lausunto

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi alkoholilain muuttamisesta
(etämyynti, kotiintoimitukset, mainonta)

HE 131/2025 vp

Eduskunnan sosiaali- ja terveysvaliokunta 18.2.2026

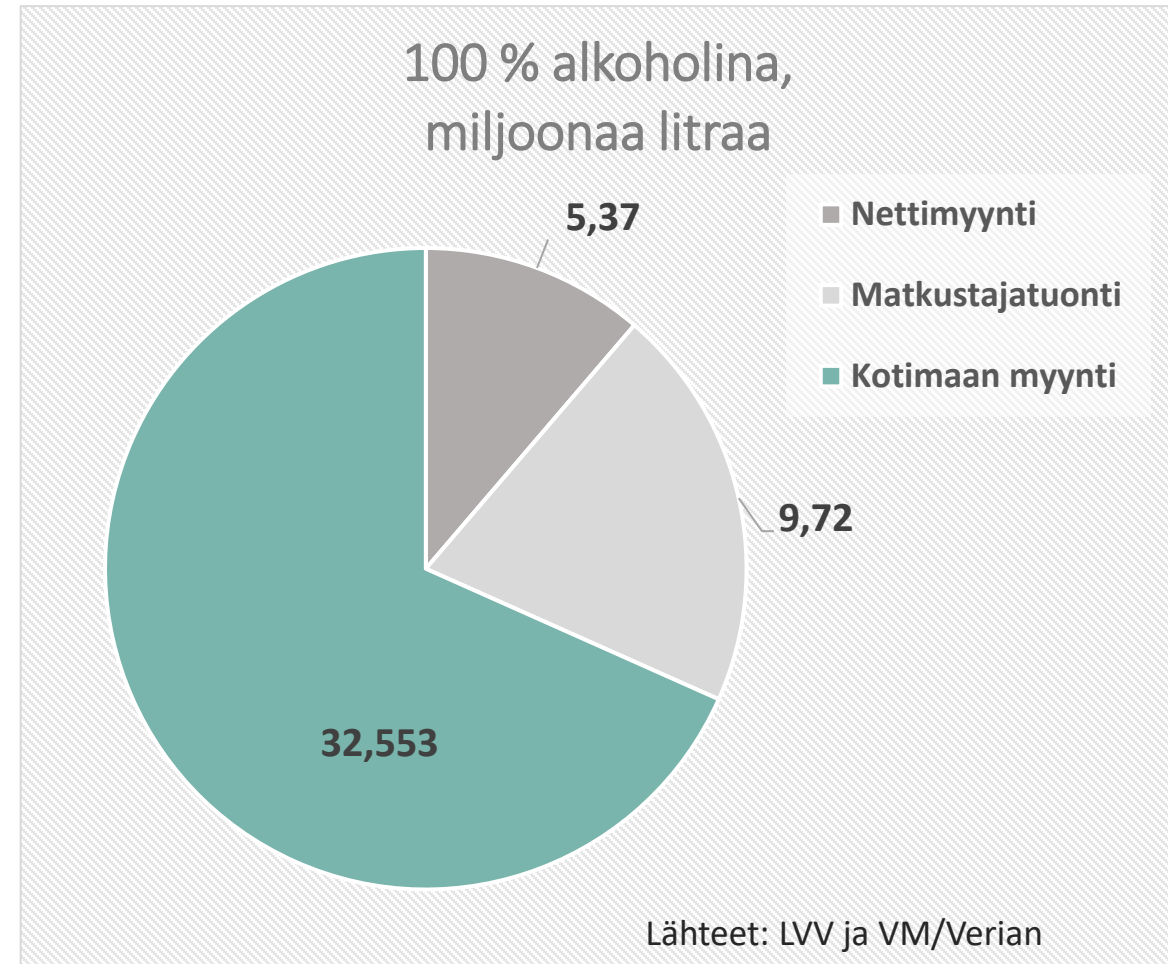

Keskitymme lausunnossamme alkoholijuomien rajat ylittävää etämyyntiä koskeviin säännöksiin, ja esitämme niitä muutettavaksi, koska hallituksen esitys asettaa kotimaiset toimijat ulkomaisia heikompaan asemaan (käänteinen syrjintä), heikentää kotimaan myyntiä ja siten myös valtion verotuloja sekä luo kannusteen siirtää kotimaista yrittäjyyttä toiseen EU-maahan.

Alkoholimarkkinoiden tilannekuva 2025

- Kotimaan myynti -6 % vuodessa, arvio vuodelle 2025 noin 482 milj. litraa (512,8 milj. litraa 2024)
- Matkustajatuonti 91,9 milj. litraa, nettimyynti 46,2 milj. litraa, yhteensä 138,1 milj. litraa.
- Matkustajatuonti ja nettiosotot painottuvat väkeviin alkoholijuomiin, joten 100 % alkoholina tilastoimaton 15,09 milj. litraa ja tilastoitu arviolta 32,55 milj.litraa

Alkoholinkulutuksesta 1/3 on tilastoimatonta kulutusta, josta ei makseta veroja Suomeen, mutta haitat tulevat yhteiskunnan maksettaviksi

Mikäli alkoholijuomien rajat ylittävä etämyynti sallittaisiin alkoholilain muutosesityksen mukaisesti, Suomeen on syntymässä luvanvaraisen myyntijärjestelmän rinnalle uusi kanava, johon ei kohdistuisi viranomaisvalvontaa ja joka ei olisi yhdenvertainen kotimaisten luvanhaltijoiden ja ulkomaisten toimijoiden välillä.

Kolmasosa suomalaisten alkoholinkulutuksesta olisi lupajärjestelmän ja valvonnan ulkopuolella, eikä siitä maksettaisi veroja.

Veromenetys 2025 matkustajatuonnista oli 519 536 000 euroa

Veromenetys 2025 nettiostoista oli 284 815 000 euroa

Onko Suomella käyttöä 285 miljoonalle eurolle?

Ratkaisuehdotukset, kuinka hallituksen esitystä tulisi muuttaa:

- 1) Etämyynti tulisi rajoittaa kotimaisten vähittäismyyntirajojen mukaisesti
- 2) Alkoholilakiin kirjattaisiin etämyyjien rekisteröitymisvelvoite, ja kuljetusyrityksille säädettäisiin velvollisuus tarkistaa, että Suomen lainsäädäntöä noudatetaan

Etämyyntiä tulisi rajoittaa kotimaisten vähittäismyyntirajojen mukaisesti

- Etämyynnin rajaaminen enintään 5,5/8 -tilavuusprosenttisiin juomiin toteuttaa hallitusohjelman kirjauksen ja eduskunnan lausuman reunaehdot etämyynnin selkeyttämisestä. Kotimaisilla ja ulkomaisilla alkoholin myyjillä olisi samat pelisäännöt, ja Alkon asema niin kansanterveydellisesti kuin kilpailukykyisenä myyntikanavana turvattaisiin.
- EU-oikeuden mukaan etämyyntiä voidaan rajoittaa, jos rajoitus perustuu yleisen edun mukaiseen tavoitteeseen, kuten kansanterveyden suojelemiseen. Aikaisemman oikeuskäytännön perusteella alkoholikaupan rajoittaminen EU-alueella on mahdollista. Esimerkiksi EU-tuomioistuimen mukaan Suomen vähittäismyyntilupajärjestelmä on lähtökohtaisesti EU-oikeuden vastainen, mutta katsottu oikeutetuksi kansanterveyden vuoksi. Sama perusta mahdollistaa myös etämyynnin rajoittamisen.
- Komission kantaa etämyynnin sallimisiksi Suomen vähittäismyyntirajojen puitteissa ei ole pyydetty osana notifiointia, joten rajoituksia ei ole yksiselitteisesti kielletty.
- Kuten lakiluonnoksessakin todetaan, nimenomaan tämä toteuttamisratkaisu vahvistaisi myös markkinoiden toimivuutta, sillä jos ulkomailla toimiville tahoille annetaan suomalaisia laajempi oikeus myydä alkoholijuomia Suomessa, se voisi luoda kannusteita kotimaisille toimijoille siirtää toimintoja, työpaikkoja ja yhteisöverotuottoja toiseen jäsenvaltioon.

Etämyyjien tulisi rekisteröityä ja kuljetusyritysten vastuulla olisi varmistaa, että verotunnisteesta sekä asianmukaisesta kierrätyksestä on huolehdittu

- Ruotsissa etämyyjien on rekisteröidyttävä verohallinnolle, ja tätä tulee edellyttää myös Suomessa.
- Kuljetusyrityksille tulisi asettaa velvollisuus tarkistaa veronmaksun tunniste, ja etämyynnissä verovastuu tulisi laajentaa koskemaan myös kuljettajaa ja tuotteen hallussapitäjää.
- Kuljetusyritysten tulisi myös ennen tuotteen vastaanottamista toimitettavaksi tarkistaa, että jätelain mukainen tuottajavastuu juomapakkausten kierrätyksestä toteutuu.

Kiitos!
Lisätietoja
susanna.heikkinen@sajk.fi
+358 40 588 1067

SAJK
SUOMEN ALKOHOLIJUOMAKAUPPA RY